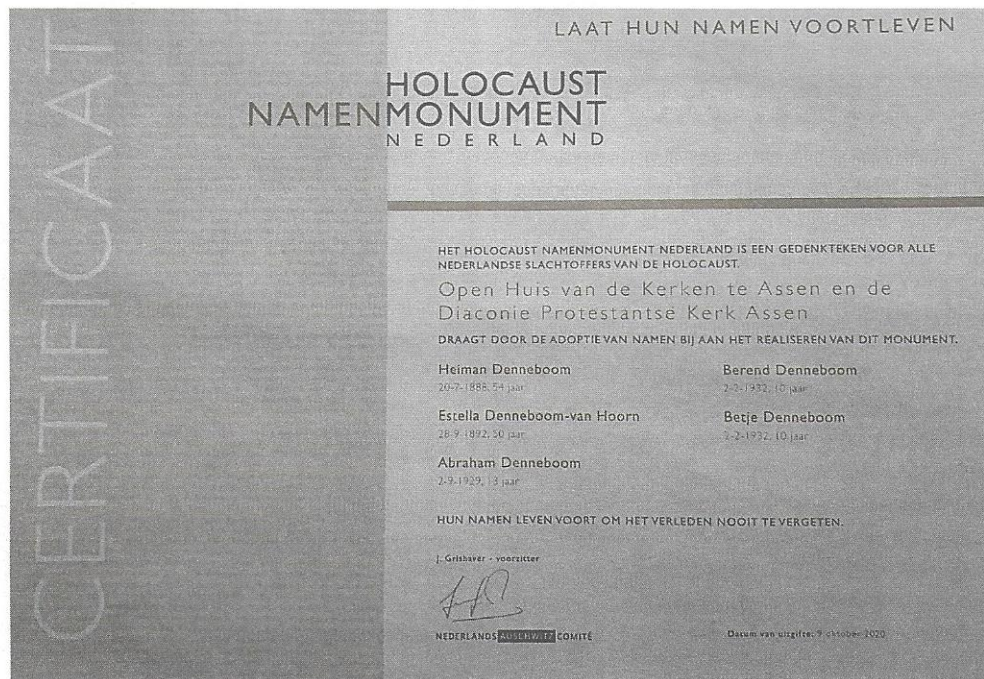

Laat hun namen voortleven

Riet Verhoeven

Het was een normaal gezin met drie kinderen. Hij was landbouwer en kwam van Beilen. Zij werd geboren in het Groningse 't Zandt en woonde later in Oldenzaal. Na hun huwelijk verhuisden Heiman Denneboom en Estella Denneboom-Van Hoorn naar Assen en gingen wonen aan de Brink 26. Daar werden zoon Abraham en later de tweeling Berend en Betje geboren.

In 2012, zeventig jaren na de dood van dit Joodse gezin in de gaskamers van Auschwitz, boog een groep leerlingen van het Dr. Nassaucollege zich over hun geschiedenis. De aanleiding was de plaatsing van vijf struikelstenen in de stoep voor het vroegere woonhuis van de familie Denneboom. Zo weten we dat in juni 1942 vader Heiman gedwongen aan het werk moest in Orvelte om heide te ontginnen en aardappels te rooien. Zo weten we ook dat de kinderen eerst naar een gewone Asser school gingen. Toen dit verboden werd moest de tweeling nog kort naar een speciale Joodse school. En we weten dat vader Heiman op 2 oktober 1942 naar Westerbork gebracht werd, waar zijn vrouw

Estella en de drie kinderen zich bij hem voegden. Lang is de familie er niet gebleven. Na drie dagen wachtte hun de trein richting Auschwitz. Daar werden ze bij aankomst op 8 oktober 1942 direct vermoord. Heiman was vierenvijftig jaar, Estella vijftig, Abraham dertien en de tweeling Berend en Betje tien jaar.

Uit de coulissen

Bij de onthulling van de vijf struikelstenen met de namen van het gezin Denneboom werd een in memoriam door de scholieren uitgesproken. Zij schreven deze herdenking op basis van hun bijdrage aan het project Westerbork Portretten van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Scholieren uit heel Nederland doen daarvoor onderzoek naar slachtoffers van de Holocaust uit hun eigen gemeente. Zij maken een biografie voor de virtuele database van persoonlijke verhalen. Hierdoor wordt de oorlog een tijd die over mensen gaat. En dan vooral over mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen, zijn omgebracht, zijn vermoord. De slachtoffers krijgen een naam en een gezicht. Zo komen zij uit de coulissen en nemen ze een plek in op het toneel van onze vaderlandse geschiedenis.

Duizenden stenen

Een ander initiatief om het verleden voor het voetlicht te brengen is het Holocaust Namen Monument, dat momenteel gerealiseerd wordt in Amsterdam. Het ontwerp van de Pools Joodse architect Daniel Libeskind bestaat uit bakstenen muren. Elke steen vermeldt de naam, de geboortedatum en de leeftijd van een slachtoffer. Het zijn er 102.000 voor de Joden en 220 voor Sinti en Roma. Daarboven komen vier Hebreeuwse letters die 'In herinnering aan' betekenen. De eerste steen werd op 23 september gelegd door Jacqueline Maarssen, een jeugdvriendin van Anne Frank. Naast haar waren er nog dertien andere overlevenden aanwezig. Ook aan het Namen Monument is een virtuele database gekoppeld. Hier kan men bij elke naam meer achtergrond van het slachtoffer lezen.

Oorlog wordt zo een tijd die over de mensen gaat

Het verleden nooit vergeten

Door adoptie en sponsoring van de stenen kan een bijdrage aan het monument geleverd worden. Omdat Brink 26, nu Brink 25, de laatste woonplek van het gezin Denneboom was, hebben de huidige gebruikers van het pand, het Open Huis van de Kerken en de Diaconie Protestantse Kerk Assen, het initiatief genomen om vijf stenen voor de gezinsleden Denneboom te adopteren. Ter bevestiging hiervan werd een certificaat gestuurd, dat een permanente plek in het pand krijgt. Naast de vijf struikelstenen op de stoep wordt zo ook het motto van het monument in Amsterdam in Assen zichtbaar:

HUN NAMEN LEVEN VOORT OM HET VERLEDEN NOOIT TE VERGETEN